

Aika: 26.04.2010, klo 12.30-15.00

Paikka: Agronomiliitto ry, Pohjoinen makasiinikatu 6 A 8, Helsinki

Läsnä:

Pitkänen Kimmo, puheenjohtaja, Suomen molekyyli lääketieteen instituutti FIMM
Hassinen Saara, jäsen, SalWe Oy
Jalanko Anu, varajäsen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Kallio Maija, varajäsen, Agronomiliitto ry
Kantor-Aaltonen Carmela, varajäsen, Suomen Bioteollisuus ry
Katila Raija, varajäsen, työ- ja elinkeinoministeriö
Koistinen Paavo, jäsen, Suomen Potilasliitto ry
Lindström Kristina, jäsen, Natur och miljö rf
Mannonen Leena, jäsen, maa- ja metsätalousministeriö
Marniemi Annikka, jäsen, Suomen Kuluttajaliitto ry
Oksanen Elina, jäsen, Itä-Suomen yliopisto
Pitkäjärvi Jyrki, vpj, ympäristöministeriö
Raaska Laura, jäsen, Suomen Akatemia
Ruuhonen-Lehto Marja, varajäsen, Suomen ympäristökeskus
Siipi Helena, jäsen, Turun yliopisto
Tiainen Simo, jäsen, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry

Niemi Karoliina, sihteeri, Metsäntutkimuslaitos
von Ossowski Lotta, sihteeri, Helsingin yliopisto

Neuvottelukunnan jäsenet: <http://www.btnk.fi>

Ennen varsinaista kokousta Agronomiliitto ry:n toiminnanjohtaja Jyrki Wallin esitteli Agronomiliiton toimintaa.

1. Kokouksen avaus

Neuvottelukunnan puheenjohtaja Kimmo Pitkänen avasi kokouksen klo 13.00.

2. Neuvottelukunnan edellisen kokouksen (1/2010) muistion hyväksyminen

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin tarkennuksella koskien kuulemiseen liittyvää yleisötilaisuutta.

3. Neuvottelukunnan määräraha ja sen käyttö vuonna 2010

Puheenjohtaja Kimmo Pitkänen kertoi määrärahan laskeneen 20 000 euroon vuodelle 2010. Hän oli laatinut yhdessä sihteerin Karoliina Niemen kanssa sosiaali- ja terveysministeriölle esityksen määrärahan palauttamisesta vuoden 2009 tasolle eli

25 000 euroon (esitys asiakirjan liitteenä). Ministeriö ilmoittaa mahdollisesta määrärahan korotuksesta toukokuun aikana.

Karoliina Niemi kertoi määrärahan käytöstä alkuvuoden aikana. Neuvottelukunnan toiminta on ollut vuoden ensimmäisten kuukausien aikana erittäin aktiivista (kts kohta 4. Neuvottelukunnan toiminta vuonna 2010). Jotta toiminta voisi jatkua samanlaisena myös loppukevään ja syksyn aikana, määrärahan korotus olisi välttämätön.

4. Neuvottelukunnan toiminta vuonna 2010

Vuoden ensimmäisen kolmanneksen toiminta

Kimmo Pitkänen kävi läpi neuvottelukunnan toimintaa vuoden ensimmäisen kolmanneksen aikana. Muuntogeeniset elintarvikkeet –julkaisu julkaistiin helmikuun alussa ja lisäksi teetettiin pahviset taskukansiot, joita käytetään julkaisujen jakelussa sekä seminaareissa.

Tammikuun 29. ja 30. päivänä neuvottelukunta osallistui Educa-messuille. Messut ovat maamme suurin koulutusalan tapahtuma. Neuvottelukunnalla oli messuilla oma osasto, jossa jaettiin tietoa neuvottelukunnan toiminnasta ja julkaisuja. Messut onnistuivat hyvin. Opetushenkilökunta on selvästi kohderyhmä, johon neuvottelukunnan olisi suunnattava tiedottamista.

Maaliskuun 17. ja 18. päivänä neuvottelukunta osallistui ruoka-alan Gastro-messujen keskustelutilaisuuteen, jonka aiheena oli tulevaisuuden ruoka. Keskustelu herätti kiinnostusta kumpanakin päivänä, ja osallistumista pidettiin tärkeänä.

Toimittajille järjestettiin 24.3. aamupäivän kestävä tietoisuus muuntogeenisistä elintarvikkeista. Puhujina seminaarissa olivat neuvottelukunnasta Kimmo Pitkänen (seminaarin avaus), Markku Keinänen ja Leena Mannonen sekä Elintarviketurvallisuusvirastosta Sanna Viljakainen. Toimittajia paikalla oli 14. Esitelmät herättivät vilkasta keskustelua, ja seminaarin jälkeen Maaseudun Tulevaisuudessa, Keskisuomalaisessa sekä maa- ja metsätalousministeriön sisäisessä viestinnässä julkaistiin aiheesta artikkeli. Lisäksi sekä Leena Mannosta että Markku Keinästä haastateltiin YLE:n Maailmanpolitiikan arkipäivää -ohjelmaan. Todettiin, että toimittajat ovat erittäin tärkeä kohderyhmä. Jatkossa olisi vielä enemmän painotettava, mitä muuntogeeninen kasvintuotanto on käytännössä. Lisäksi olisi tuotava esiin, että nykyinen kasvintuotanto on pääasiassa sopimusviljelyä eli muuntogeeninen kasvintuotanto ei tuo siihen suurta muutosta.

Huhtikuun 13. päivän neuvottelukunta järjesti yhdessä MTK ry:n kanssa Seinäjoella muuntogeenistä kasvintuotantoa käsittelevän yleisöseminaarin. Puhujina seminaarissa olivat neuvottelukunnan Kimmo Pitkäsen, Markku Keinäsen ja Leena Mannosen lisäksi Kristofer Vamling BASF Plant Science –yhtiöstä sekä Jussi Tuomisto MTT:sta. Seminaaria pidettiin esitelmien osalta erittäin hyvänä. Kokouksessa kävi kuitenkin ilmi, että osallistujat olisivat toivoneet enemmän tietoa eduskunnassa käsitellyssä olevasta laista muuntogeenisestä kasvintuotannosta. Osallistujia seminaarissa oli vain 50, vaikka aihe oli varmasti ajankohtainen BASF:n saamien kenttäkoelupien sekä muuntogeeniselle tärkkelysperunalle myönnetyn viljelyluvan vuoksi. Syytä viljelijöiden passiivisuuteen pohdittiin.

Kristina Lindström kertoi osallistumisestaan Österbottens Producentförbundin Vaasassa järjestämään keskusteluun muuntogeenisestä kasvintuotannosta. Hän oli pitänyt esitelmän aiheesta Vad är genändring?.

Loppuvuoden toiminta

Keskusteltiin toimista, joita neuvottelukunta oli esittänyt sosiaali- ja terveysministeriölle lisämääräraha-anomuksessaan. Biopankkeja koskeva toiminta ei näytä toteutuvan, koska biopankkilain käsittely ei ole edennyt toivotusti. Sen sijaan keskusteltiin neuvottelukunnan roolista ja mahdollisesta aktivoitumisesta biotaloutta koskevassa keskustelussa. Jyrki Pitkäjärvi kertoi työ- ja elinkeinoministeriön perustamasta biotalous-työryhmästä. Työryhmän tarkoituksena on laatia biotaloutta koskeva strategia syyskuun loppuun mennessä. Saara Hassinen nosti esiin neuvottelukunnan roolin pro-aktiivisena tahona, joka tuo oman näkemyksensä biotalouden nykytilasta ja mahdollisuuksista työryhmän tietoon mahdollisimman pian. Lisäksi pohdittiin biotaloutta koskevan seminaarin järjestämistä ennen biotalous-työryhmän työn päättymistä. Neuvottelukunta kannatti Saara Hassisen esitystä ja päätti laatia kirjelmän työryhmälle jo toukokuun aikana. Kirjelmää ryhtyvät laatimaan Kimmo Pitkänen, Jyrki Pitkäjärvi, Elina Oksanen, Raija Katila sekä sihteerit Lotta von Ossowski ja Karoliina Niemi. Kirjelmä toimitetaan koko neuvottelukunnalle kommentoitavaksi ennen biotalous-työryhmälle lähettämistä. Seminaarin järjestäminen riippuu paljolti siitä, myöntääkö sosiaali- ja terveysministeriö neuvottelukunnalle lisämäärärahaa. Biotalous nähtiin kuitenkin aiheena niin ajankohtaisena, että aiheesta käytävää keskustelua seurataan ja tarvittaessa osallistutaan keskusteluun.

Carmela Kantor-Aaltonen toi esiin eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan laatiman kannanoton *Löytöretkiä biopolitiikkaan: Suomen biopolitiikan haasteita ja näkökulmia globaaleissa puitteissa 2010-2050*. Päätettiin, että sihteeri lähettää julkaisun neuvottelukunnan jäsenille.

Lisäksi keskusteltiin neuvottelukunnan loppukauden julkaisutoiminnasta. Henkilökohtainen lääketiede –julkaisu koskettaa biopankkitoimintaa, ja siksi sen julkaisemista olisi lykättävä. Sen sijaan Muuntogeeniset elintarvikkeet –julkaisun käännettämistä ruotsiksi kannatettiin ja se päätettiin toteuttaa loppukevään aikana. Käännätys ja julkaiseminen sisältyivät sosiaali- ja terveysministeriölle laadittuun esitykseen lisämäärärahasta.

Julkaisujen postittaminen ei onnistunut alkukevään aikana. Päätettiin, että työ toteutetaan toukokuun alussa jonakin iltana. Karoliina Niemi järjestää sopivaa iltaa.

5. Katsaus lainsäädäntöön

Leena Mannonen kertoi, että laki muuntogeenisestä kasvintuotannosta on saanut runsaasti kritiikkiä ympäristövaliokunnassa ja lain takaisin vetämistäkin on ehdotettu. Kritiikki on kohdistunut pääasiassa suojaetäisyyksiin ja korvausmenettelyihin.

Biopankkilaki on puolestaan saanut runsaasti kritiikkiä lausunnonantajilta, ja senkin eteneminen eduskunnassa on epävarmaa.

6. Vuoden 2011 toimintasuunnitelma

Neuvottelukunta laati alustavan toimintasuunnitelman vuodelle 2011 (asialistan liitteenä), joka perustuu 25 000 euron määrärahaan. Toimintasuunnitelmassa painotettiin tiedotuksen lisäämistä ja sen fokuoimista opetushenkilökuntaan ja toimittajiin. Lisäksi toimintasuunnitelmassa korostettiin internetin käyttöä mukaan lukien neuvottelukunnan omien internet-sivujen jatkuva päivitys.

Nykyinen neuvottelukunta on toteuttanut työtään pääasiassa työryhmissä. Kokousten yhteydessä on kuultu kokouksen järjestäjäorganisaation toiminnan esittelyjä. Neuvottelukunta kehottaa tulevaa neuvottelukuntaa jatkamaan edellä mainittuja käytäntöjä. Koska neuvottelukunta vaihtuu ensi vuoden alussa, ei nykyinen neuvottelukunta voi tässä vaiheessa laatia tarkempaa toimintasuunnitelmaa. Asiaan palataan syksyn kokouksissa.

7. Muut asiat

Carmela Kantor-Aaltonen kertoi Chem Bio –tapahtumasta, joka järjestetään Messukeskuksessa 22.-24.3.2011. Neuvottelukunnalla olisi mahdollisuus osallistua messuille järjestämällä esimerkiksi seminaari tai science cafe -keskustelu. Ohjelman runko olisi saatava valmiiksi syys-lokakuussa.

Nykyinen neuvottelukunta ei voi päättää tulevan uuden neuvottelukunnan toiminnasta. Chem Bio –tapahtumasta on kuitenkin erittäin hyvät kokemukset, ja siksi neuvottelukunta päätti alustavasti osallistua kyseiseen tapahtumaan myös 2011.

7. Seuraava kokous

Seuraavat kokoukset pidetään torstaina 2.9. klo 13-16 (Suomen Bioteollisuus ry) ja maanantaina 8.11. klo 13-16 (ympäristöministeriö).

8. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.00.

Vakuudeksi

Kimmo Pitkänen
BTNK puheenjohtaja

Karoliina Niemi
BTNK sihteeri